

Shrnutí

Hospodářská aktivita v Evropě se zpomalila v důsledku slabého obchodu a výroby. Ve většině regionu je zpomalení nadále způsobováno vnějšími vlivy. Začaly se však objevovat i určité známky slabší domácí poptávky, obzvláště v oblasti investic. Službám a domácí spotřebě se zatím daří, jejich odolnost je však úzce spjata s podmínkami pracovního trhu, který navzdory určitému oslabení zůstává silný. Domácí poptávku v mnoha zemích také podporuje expanzivní fiskální politika a volnější finanční podmínky.

Celkově se očekává pokles evropského hospodářského růstu z 2,3 % v r. 2018 na 1,4 % v r. 2019. Pro rok 2020 se předpovídá mírné zotavení s růstem dosahujícím 1,8 %, neboť se očekává oživení globálního obchodu a zotavení některých ekonomik z minulých problémů. Tato předpověď, která se v zásadě nezměnila v porovnání se *Světovým ekonomickým výhledem* z dubna 2019, maskuje významné rozdíly mezi rozvinutými a rozvíjejícími se ekonomikami Evropy. Růst v rozvinutých zemích Evropy byl v r. 2019 upraven o 1 procentní bod směrem dolů na 1,3 %, zatímco růst v rozvíjejících se ekonomikách Evropy byl upraven o 0,5 procentního bodu směrem nahoru na 1,8 %.

V době vysoké nejistoty panuje výrazné riziko dalšího zhoršení. Klíčovým rizikem v krátkodobém horizontu je Brexit bez dohody, který by mohl mít významný negativní dopad na ekonomiky regionu. Zvyšující se napětí v obchodování a související nejistota by rovněž mohly utlumit investice. Obecněji by se oslabení na trhu a ve výrobě mohlo rozšířit do dalších sektorů - obzvláště služeb - rychleji a ve větším rozsahu, než se dosud předpokládalo. Další rizika pramení z náhlého poklesu ochoty riskovat, finanční zranitelnosti, nově se objevujících deflačních tlaků ve vyspělých ekonomikách a geopolitických vlivů.

Utlumené inflační tlaky a zpomalující se ekonomická aktivita v mnoha evropských zemích vyžadují pokračování vstřícné měnové politiky. Růst mez překročil nárůst produktivity, obzvláště v nových členských státech Evropské unie, ale jak je podrobněji uvedeno v kapitole 2, zrychlený nárůst mezd bude mít pravděpodobně menší dopad na inflaci než v minulosti. Růst mezd je historicky určujícím faktorem cenového vývoje v Evropě. Analýza však naznačuje, že při nízké reálné i očekávané inflaci, vysoké ziskovosti korporací a větší firemní konkurenci, tj. faktorech charakterizujících současné ekonomické prostředí ve většině Evropy, je přenos růstu mezd na ceny slabší. Zároveň prodloužení volné měnové politiky vyžaduje zvýšené monitorování zranitelných míst finančního sektoru - např. zvyšujících se cen bydlení - a podle potřeby aktivní používání makroprudenčních opatření.

S ohledem na předpovídanou úroveň nezaměstnanosti, která má zůstat na úrovni nebo v blízkosti úrovně dosažené v průběhu předkrizového růstu, by měla být fiskální situace jednotlivých zemí nadále určována střednědobými cíli. Zároveň by celková fiskální pozice měla být schopna absorbovat cyklické výkyvy aktivity. Země s dostatkem fiskálního prostoru by měly přijmout opatření pro posílení potenciálního výstupu, zatímco země se zvýšenou úrovní zadluženosti a deficitu by měly obecně pokračovat ve fiskální konsolidaci. To by také pomohlo řešit externí nerovnováhy. S ohledem na zvýšená rizika současné situace by měly být připraveny plány nouzových opatření pro případ, že se tato rizika uskuteční, obzvláště z důvodu menšího prostoru pro účinná opatření v oblasti měnové politiky. Vhodným řešením by mohla být synchronizovaná fiskální odpověď, i když vhodně diferencovaná v rámci jednotlivých zemí. Znovuoživení strukturálních reforem, včetně zvýšení participace pracovní síly, posílení lidského kapitálu a infrastruktury a zlepšení správy, zůstává zásadním faktorem pro zvýšení hospodářského růstu a řešení dlouhodobých výzev, jako jsou např. nepříznivé demografické trendy.